

Βρυξέλλες, 8 Μαΐου 2024
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2020/0277(COD)

9028/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1128
JAI 656
ASILE 64
MIGR 178

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1147 (πρώτη ανάγνωση) — Έκδοση της νομοθετικής πράξης = Δηλώσεις

Δήλωση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας

Η Βουλγαρία ευχαριστεί την ισπανική και τη βελγική Προεδρία για τις σκληρές προσπάθειες που κατέβαλαν κατά τις διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οποίες οδήγησαν στην ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του ασύλου.

Χαιρετίζουμε την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ των συννομοθετών. Το νέο σύστημα ασύλου θα προβλέπει μια συνολική και διαρθρωμένη κοινή ευρωπαϊκή απάντηση και παράλληλα θα εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και ευθύνης. Δεδομένου ότι πρόκειται για κράτος μέλος πρώτης γραμμής το οποίο είναι μόνιμα εκτεθειμένο στον κίνδυνο μεταναστευτικής κρίσης και έχει αναλάβει αυξημένες δεσμεύσεις για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του χώρου Σένγκεν, η Βουλγαρία θα βασίζεται, σε πνεύμα αλληλεγγύης, στον δίκαιο επιμερισμό των ευθυνών και στη στήριξη που παρέχουν τα ταμεία της Ένωσης για την εφαρμογή των νέων κανόνων.

Το 2018 το συνταγματικό δικαστήριο της Βουλγαρίας εξέδωσε απόφαση στην οποία αναφέρεται ότι η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας προάγει νομικές έννοιες συνδεδεμένες με την έννοια του φύλου οι οποίες είναι ασύμβατες προς τις βασικές αρχές που κατοχυρώνονται στο βουλγαρικό Σύνταγμα. Η εν λόγω απόφαση αποσκοπεί επίσης να κάνει διάκριση μεταξύ του «φύλου» (sex) ως βιολογικής κατηγορίας (γυναίκες και άνδρες) και του «φύλου» (gender) ως κοινωνικού κατασκευάσματος.

Ως εκ τούτου, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης του συνταγματικού της δικαστηρίου, η Βουλγαρία είναι ευγνώμων για τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την αντιμετώπιση των εθνικών ανησυχιών που συνδέονται με τη χρήση όρων σχετιζόμενων με το φύλο σε ορισμένες πράξεις της δέσμης μέτρων για το άσυλο.

Η Βουλγαρία δεν αντιτίθεται στην έγκριση του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, αλλά επιθυμεί να τονίσει ότι θα ερμηνεύσουμε την ορολογία σχετικά με το φύλο σε ορισμένες πράξεις της δέσμης μέτρων για το άσυλο κατά την έννοια μιας βιολογικής κατηγορίας (γυναίκες και άνδρες).

Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας

Η Τσεχική Δημοκρατία αναγνωρίζει την ανάγκη μεταρρύθμισης των ισχυόντων κανόνων που διέπουν την πολιτική της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο. Διάφορες προκλήσεις και ιδίως οι εξελίξεις μετά την προσφυγική κρίση της περιόδου 2015-2016 κατέδειξαν την τρωτότητα του συστήματός μας, το οποίο δεν είναι πλέον βιώσιμο. Δεδομένου ότι μόνο μια κοινή λύση σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε να δώσει κατάλληλη απάντηση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη τόσο από κοινού όσο και μεμονωμένα, εκτιμούμε τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την αντιμετώπιση των σημαντικότερων ελλείψεων.

Καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων σχετικά με το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, η Τσεχική Δημοκρατία επεδίωξε ιδίως τους στόχους της ενισχυμένης προστασίας των εξωτερικών συνόρων με σκοπό έναν ασφαλέστερο χώρο Σένγκεν, καθώς και μια λειτουργική ισορροπία μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης.

Η Τσεχική Δημοκρατία χαιρετίζει ειδικότερα το γεγονός ότι ο τελικός συμβιβασμός δεν θεσπίζει υποχρέωση μετεγκατάστασης υπηκόων τρίτων χωρών από άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες. Ταυτόχρονα, ενώ εκτιμά τις περαιτέρω βελτιώσεις του ισχύοντος καθεστώτος, η Τσεχική Δημοκρατία σημειώνει ότι το αποτέλεσμα των διοργανικών διαπραγματεύσεων δεν συνάδει πλήρως με τη φιλοδοξία της εντολής του Συμβουλίου και ότι η αποτελεσματικότητα ορισμένων μέσων υπονομεύεται από τον πρόσθετο διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη, ο οποίος προκαλεί πρακτικές δυσκολίες καθώς και αύξηση του κόστους.

Με βάση τα ανωτέρω και σύμφωνα με την προσέγγιση της δέσμης μέτρων, η Τσεχική Δημοκρατία αποφάσισε να απόσχει από την ψηφοφορία επί των νομοθετικών πράξεων του συμφώνου. Ωστόσο, η Τσεχική Δημοκρατία εκτιμά το πνεύμα ενότητας της ΕΕ και θεωρεί το ορόσημο αυτό ως μια νέα ευκαιρία για να επιδιωχθεί περαιτέρω, με ενισχυμένες προσπάθειες, η μεταρρύθμιση της πολιτικής της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξωτερική διάσταση και τις καινοτόμες ιδέες στον τομέα αυτό.

Δήλωση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας

Η Λιθουανία εκφράζει ικανοποίηση για τον συμβιβασμό που επιτεύχθηκε σχετικά με το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο που θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης στην ΕΕ. Η Λιθουανία τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν σταθερά και αποτελεσματικά μέτρα αντίδρασης της ΕΕ στην εργαλειοποίηση των μεταναστών από εχθρικά καθεστώτα στα εξωτερικά μας σύνορα.

Ωστόσο, πιστεύουμε ότι τα μέτρα αντιμετώπισης που θεσπίζονται στον κανονισμό για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης θα μπορούσαν να ήταν ακόμη πιο φιλόδοξα και αποφασιστικά. Στο πλαίσιο αυτό, εκφράζουμε τη λύπη μας για το γεγονός ότι ορισμένες πτυχές της εντολής του Συμβουλίου επί του κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, ιδίως οι διατάξεις που θεσπίζουν μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας στα σύνορα σε περιπτώσεις εργαλειοποίησης, δεν έχουν διατηρηθεί.

Επιδεικνύοντας πνεύμα συμβιβασμού, η Λιθουανία αποφάσισε να ψηφίσει υπέρ του κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, αλλά καλούμε την ΕΕ να συνεχίσει να παρακολουθεί το φαινόμενο της εργαλειοποίησης και να αναπτύσσει περαιτέρω λύσεις για την αποτροπή και την ακόμη πιο αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

Δήλωση της Ουγγαρίας

Η Ουγγαρία παραμένει απόλυτα πεπεισμένη ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, το οποίο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της αντικανονικής μετανάστευσης, ελαχιστοποιεί και τελικά εξαλείφει τα κίνητρα για αντικανονική μετανάστευση, αποθαρρύνοντας όσους επιθυμούν να καταχραστούν το σύστημα ασύλου από το να εισέλθουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και προβλέπει τη δυνατότητα εξέτασης των αιτήσεων ασύλου σε τρίτες χώρες με βάση την αρχή της εξωεδαφικότητας. Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, πρέπει πρωτίστως να αναγνωρίσουμε ότι οι παγκόσμιες μεταναστευτικές προκλήσεις δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν στο έδαφος της Ευρώπης. Επομένως, δεν θα πρέπει να εισάγουμε δυσεπίλυτα προβλήματα, αλλά θα πρέπει να λαμβάνουμε βοήθεια όπου χρειάζεται.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, είναι σημαντικό να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης. Ωστόσο, θεωρούμε ότι η ισορροπία αυτή δεν επιτυγχάνεται με τις προτεινόμενες νομοθετικές πράξεις. Αυτή η έλλειψη ισορροπίας καταδεικνύεται σαφώς από το γεγονός ότι η Ουγγαρία δεν είναι κράτος μέλος πρώτης γραμμής. Είμαστε, ωστόσο, ένα κράτος μέλος με σημαντικά εξωτερικά σύνορα, το οποίο εξακολουθεί να έχει την ευθύνη για την ανάλυση της μεταναστευτικής πίεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον αυτής της ευθύνης, ο κανονισμός για τη διαδικασία ασύλου θα υποχρέωνε την Ουγγαρία να εξασφαλίσει πολύ υψηλότερο επίπεδο ικανοτήτων για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών στα σύνορα συγκριτικά με άλλα κράτη μέλη, κάτι που δεν είναι ούτε δίκαιο ούτε ρεαλιστικό δεδομένης της γεωγραφικής μας θέσης.

Από το 2015 η Ουγγαρία έχει δεσμευτεί, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το κερκτημένο του Σένγκεν, να προστατεύει τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς τη στήριξη της ΕΕ. Οι προσπάθειές μας θα πρέπει επίσης να αναγνωριστούν ως μορφή αλληλεγγύης. Αντιθέτως, το προτεινόμενο νέο νομικό πλαίσιο δεν θεωρεί ότι οι πόροι που δαπανώνται από τους εθνικούς προϋπολογισμούς για την προστασία των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστούν ένδειξη αλληλεγγύης ενώ, από την άλλη πλευρά, επιβάλλει πρόσθετες υποχρεώσεις: αλληλεγγύη προς άλλα κράτη μέλη και ευθύνη να σταματήσει η αντικανονική μετανάστευση.

Σύμφωνα με τη σταθερή θέση μας, η Ουγγαρία δεν μπορεί να υποστηρίξει τη θέσπιση ενός μηχανισμού αλληλεγγύης που βασίζεται στην υποχρεωτική κατανομή των μεταναστών και, ως εκ τούτου, δεν συμφωνεί με τη θέσπιση απαίτησης αντισταθμίσεων ως υποχρεωτικού στοιχείου του πλαισίου αλληλεγγύης. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου που εκδόθηκαν το 2015 έχουν ήδη αποδείξει ότι ένας μηχανισμός αλληλεγγύης που βασίζεται στην υποχρεωτική κατανομή των μεταναστών δεν θα ελαφρύνει την επιβάρυνση των συστημάτων ασύλου μας, αντιθέτως, αυξάνει τον αριθμό των αφίξεων.

Η Ουγγαρία είναι πεπεισμένη ότι η συμβιβαστική πρόταση σχετικά με τον κανονισμό για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης δεν θα αποτελέσει βιώσιμη λύση για την αντιμετώπιση μεταναστευτικής κρίσης ή εργαλειοποίησης, μεταξύ άλλων καθώς αποσκοπεί στην επίλυση των καταστάσεων κρίσης πρωτίστως μέσω αλληλεγγύης και επιτρέπει τόσο στην πράξη όσο και νομικά την υποχρεωτική μετεγκατάσταση, ενώ αυτό θα οδηγούσε μόνο σε εκθετική αύξηση των μεταναστευτικών ροών, η οποία, κατά συνέπεια, θα εμβαθύνει τις κρίσεις και θα αυξήσει τις ανάγκες αλληλεγγύης.

Επιπλέον, η Ουγγαρία αναγνωρίζει και προάγει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σύμφωνα με τον Θεμελιώδη Νόμο της Ουγγαρίας και το πρωτογενές δίκαιο, τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις δεσμεύσεις και τις αρχές που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο. Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως θεμελιώδης αξία. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με την εθνική της νομοθεσία, η Ουγγαρία ερμηνεύει την έννοια του “φύλου” (gender στα αγγλικά) ως αναφορά στο “βιολογικό φύλο” (sex στα αγγλικά) στις σχετικές νομικές πράξεις.

Τέλος, και σύμφωνα με την επανειλημμένη έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ουγγαρία εμμένει στην ανάγκη να επιτευχθεί συναίνεση για μια αποτελεσματική πολιτική μετανάστευσης και ασύλου χωρίς να δημιουργηθούν νέοι παράγοντες έλξης.

Για τους ανωτέρω λόγους, η Ουγγαρία δεν είναι σε θέση να υποστηρίξει την έκδοση του κανονισμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου (κανονισμός για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης), δεδομένου ότι αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο ενός θεμελιωδώς ελαττωματικού συστήματος.

Δήλωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας

1. Η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας εκτιμά τις προσπάθειες του Συμβουλίου της ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη συμβιβασμού σχετικά με μια ολοκληρωμένη και υπεύθυνη απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτουν οι τρέχουσες διαδικασίες μετανάστευσης. Ταυτόχρονα, τονίζουμε ότι η κυβέρνηση δεν είχε την πραγματική ευκαιρία να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις σχετικά με το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο.
2. Η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας επισημαίνει ότι η διαχείριση ορισμένων πτυχών του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου μπορεί να βελτιωθεί. Ωστόσο, από την περαιτέρω ανάλυση των νομικών πράξεων στο πλαίσιο του συμφώνου προκύπτει ότι αυτές δεν λαμβάνουν επαρκώς υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών που συνορεύουν με τη Λευκορωσία και τη Ρωσία, και τα οποία, ως αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος, υφίστανται συνεχείς και έντονες πιέσεις λόγω τεχνητά δημιουργούμενων μεταναστευτικών οδών. Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανειλημμένα, μεταξύ άλλων στα συμπεράσματά του της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2023, έχει τονίσει τις αρνητικές συνέπειες του φαινομένου της εργαλειοποίησης της μετανάστευσης και έχει καταδικάσει την εργαλειοποίηση των μεταναστών από τρίτες χώρες για πολιτικούς σκοπούς.
3. Η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας υποστηρίζει ότι το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο δεν διασφαλίζει τη σωστή ισορροπία μεταξύ ευθύνης και αλληλεγγύης και θα μπορούσε ενδεχομένως στο μέλλον να προκαλέσει διαφορές μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών.
4. Με βάση τα ανωτέρω, η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας έχει αποφασίσει να καταψηφίσει όλες τις νομικές πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συμφώνου.

Δήλωση της Σλοβακικής Δημοκρατίας

Η Σλοβακική Δημοκρατία αναγνωρίζει την ανάγκη για μεταρρύθμιση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Εκτιμούμε ιδιαίτερα τις προσπάθειες όλων των συμμετεχουσών Προεδριών. Ταυτόχρονα, γνωρίζουμε ότι η επίτευξη αυτού του συμβιβασμού δεν ήταν εύκολη υπόθεση.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να μην υποχωρήσουμε από τις θέσεις που κατέχουμε και διατυπώνουμε εδώ και πολύ καιρό.

Εκτιμούμε το γεγονός ότι το σύμφωνο επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των αιτίων της μετανάστευσης στις χώρες καταγωγής, πράγμα που μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση της πίεσης στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Πιστεύουμε ότι προτεραιότητα μιας επιτυχημένης ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής θα πρέπει να είναι η συνεπής προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, καθώς και μια αποτελεσματική πολιτική επιστροφής.

Είναι επιθυμητό να ληφθούν όλα τα μέτρα για την πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης και, ταυτόχρονα, για την παροχή βοήθειας σε όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας.

Μολονότι αναγνωρίζουμε ότι η έννοια των υποχρεωτικών ποσοστώσεων μετεγκατάστασης έχει εγκαταλειφθεί σε μεγάλο βαθμό, δεν είμαστε πεπεισμένοι ότι οι υποβληθείσες προτάσεις επιτυγχάνουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και ευθύνης.

Η αλληλεγγύη αποτελεί σημαντική αρχή για τη διαχείριση της μετανάστευσης, αλλά πιστεύουμε ότι η επιλογή της μορφής πρέπει πάντα να εναπόκειται εξ ολοκλήρου στο κράτος μέλος. Δυστυχώς, οι προτάσεις δεν πληρούν την απαίτηση αυτή, δεδομένου ότι οι χρηματοδοτικές συνεισφορές είναι υποχρεωτικές εάν δεν μετεγκατασταθεί ένας ορισμένος αριθμός αιτούντων άσυλο. Ταυτόχρονα, εάν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, οι αντισταθμίσεις ευθύνης βάσει του κανονισμού του Δουβλίνου καθίστανται επίσης υποχρεωτικές. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν ισχυρούς παράγοντες έλξης και παρέχουν κίνητρα για δευτερογενή μετανάστευση.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Σλοβακική Δημοκρατία καταψηφίζει τις υποβληθείσες προτάσεις στον τομέα της αλληλεγγύης, και συγκεκριμένα τον κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, καθώς και τον κανονισμό για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και ανωτέρας βίας στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.

Λόγω του αλληλένδετου χαρακτήρα όλων των υποβληθεισών προτάσεων, απέχουμε από την ψηφοφορία επί των άλλων προτάσεων.